

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-1795/2018-03

Датум: 02.10.2018.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 5 а. Закона о министарствима („Сл. гласник Р.Србије», број 44/14, 14/15, 54/15 и 96/15 – др. закон, 62/2017), чланова 18., 24. и 28. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије», број 135/04, 36/09), члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16) и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС", бр. 79/05, 101/07 и 95/10), поступајући по поднетом захтеву носиоца пројекта, „Kalemegdan development“ д.о.о. из Београда, Жоржа Клемансоа 19, заведен под бројем 353-02-1795/2018-03 од 13.08.2018.године Министарство заштите животне средине доноси

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта изградње стамбено-пословног комплекса „K-District“ на к.п. 54/2, 54/17 и 54/18 К.О. Стари град, ул. Булевар војводе Бојовића 6-8, на територији града Београда.
2. Носилац пројекта је дужан да спроведе мере заштите животне средине предвиђене Студијом о процени утицаја из тачке 1. овог решења (поглавље 8. предметне Студије).
3. Носилац пројекта је у **обавези да испоштује и друге услове и сагласности надлежних органа и организација** у складу са посебним законом.
4. Носилац пројекта је у обавези да спроведе програм праћења утицаја на животну средину-мониторинг систем (поглавље 9. предметне Студије).
5. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана пријема одлуке о давању сагласности отпочне са извођењем пројекта. Решење и предметна Студија о процени утицаја саставни су део техничке документације потребне за прибављање дозволе или одобрења за почетак извођења пројекта.
6. О трошковима поступка биће решено посебним решењем.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта, „Kalemegdan development“ д.о.о. из Београда, Жоржа Клемансоа 19, поднео је Министарству заштите животне средине захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја

на животну средину пројекта изградње стамбено-пословног комплекса „K-District“ на к.п. 54/2, 54/17 I 54/18 К.О. Стари град, ул. Булевар војводе Бојовића 6-8, на територији града Београда коју је израдио Предузеће за инжењеринг и консалтинг „AURORA GREEN“ из Новог Београда, Булевар Зорана Ђинђића 159/4 .

У складу са чланом 20. Закона о процени утицаја на животну средину, обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – оглас у дневном листу «СРПСКИ ТЕЛЕГРАФ» од 18-19.08.2018.године , као и на веб сајт-у министарства <http://www.eko.minpolj.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

Јавна презентација и јавна расправа предметне Студије је одржана 14.09.2018. године у ГО Стари град.

На поднети захтев за издавање сагласности на Студију о процени утицаја нису достављене примедбе у писаној форми од стране заинтересоване јавности и заинтересованих органа.

У складу са чланом 22. и члановима 23. и 24. Закона о процени утицаја на животну средину, образована је Техничка комисија Решењем број: 353-02-1795/2018-03 од 17.09.2018. године која је разматрала предметну Студију о процени утицаја на животну средину. Дана 21.09.2018. године одржан је први састанак Техничке комисије за оцену Студије о процени утицаја пројекта изградње стамбено-пословног комплекса „K-District“ на к.п. 54/2, 54/17 I 54/18 К.О. Стари град, ул. Булевар војводе Бојовића 6-8, на територији града Београда, на коме је констатовано да је предметну студију неопходно дорадити/допунити, при чему су узети у обзир и коментари/сугестије на које су указали на јавној презентацији и јавној расправи колеге из ГО Стари град, али исте, нису доставили у писаној форми.

Примедбе су се састојале у следећем:

1. Слика на насловној страни Студије није одговарајућа и мора бити замењена, јер се на основу ње стиче утисак да је реализација пројекта планирана на платоу тзв. Доњег Калемегдеана, а не са друге стране Булевара војводе Бојовићана, што је заправо тачна локација на којој се предвиђа реализација пројекта;
2. Суштински важан аспект могућих утицаја планираног пројекта на предеоне карактеристике и на постојеће и будуће визуре није адекватно обрађен у Студији што се има сматрати озбиљним недостатком исте. Ову констатацију потврђује и састав радног тима у коме недостаје архитекта и пејзажни архитекта који су специјализовани управо за наведене недостајуће аспекте. Наиме, Одлуком о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја („Службени гласник РС“, бр. 14/79), „Београдска тврђава“, у оквиру које се налази предметни простори и објекти, утврђено је културо добро од изузетног значаја за Републику Србију. Стим у вези, неопходно је у Студији сагледати утицаје пројекта, односно волумен и изглед планираних објеката, на предео и визуре посебно са горњег Калемегдана. Ове утицаје не треба сагледати паушално, нити просто преписивати услове надлежних институција, већ ове визуре треба графички приказати са различитих позиција са којих ће бити уочљиви за велики број посматрача са Горњег Калемегдана како би се стекла јасна представа о визуелним и естетским импликацијама пројекта и његовом уклапању у постојеће културно-историјске садржаје, а ове графичке приказе или моделе, потребно је пропратити одговарајућим експертским анализама;

3. Састав радног тима није добро селектиран. Као што је наведено у претходном ставу, у тиму се не налазе неки од експерата за области које су од суштинског значаја за евалуацију утицаја предметног пројекта (архитектура, пејзажна архитектура, историја уметности, социологија, биологија-орнитофауна). С друге стране, у тиму се налази чак четири инжењера технологије што је потпуно ирелевантно за процену утицаја за ову врсту пројекта. За поједине експерте у Студији су приложена уверења о похађању различитих курсева који су такође ирелевантни за предметну студију те исте треба изоставити из Студије.
4. Још један суштински недостатак Студије је што је, у тачки 5.2. Студије која се односи на флору и фауну, на апсолутно неадекватан начин обрађен аспект понашања орнитофауне и хироптерофауне на и у близини локације, с обзиром да се предметни комплекс налази се на удаљености од око 250 m од реке Дунав, која је еколошки коридор од међународног и националног значаја за очување диверзитета птица – ИВА подручје (ИВА – Important Bird Areas) и еколошки значајног подручја бр. 22 „Ушће Саве у Дунав“. Ово се посебно односи на миграторне врсте које имају међународни статус заштите, али и на припаднике хироптерофауне које су све са међународним статусом заштите;
5. Не постоји директна корелација са свим елементима животне средине обрађеним у поглављу 5. Студије и у поглављу 6. Студије јер нису сви елементи животне средине обрађени у оба поглавља.
6. Покушај формирања Леополдове матрице у табели 6.7. Студије је неуспешан с обзиром да не садржи активности на пројекту, с једне стране, и с обзиром да је у истој оцењено да нема утицаја на екосистеме, пејзаж, културна добра, итд. што је крајње паушална оцена која није утемељена на чињеницама, подацима, моделима, итд.
7. Став изнет у тачки 6.2.4. потврђује да је у радном тиму недостајао биолог-мамалог који би ове констатације са великом вероватноћом оповргао, с обзиром да се у таванским просторима и напуштеним објектима овог дела града, као и на Калемегдану, континурано детектују и идентификују припадници хироптерофауне.
8. У складу са проценом утицаја која ће бити урађена у складу са претходно изнетим ставовима, потребно је ускладити поглавље које се односи на дефинисање мера заштите и мониторинга.
9. У делу 1.3 Законска регулатива исправити:
под тачком 7.:
Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 14/16),
под тачком 10.:
Закон о културним добрима („Сл. Гласник РС“, бр 71/94, 52/11 – др. закони и 99/11 – др. закон),
под тачком 51.:
Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гл. РС“, бр. 24/14).

10. У делу 1.3 додати:
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. Гласник РС“ бр. 102/2010
 - Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/2010 и 47/2011),
 - Уредба за сузбијање и уништавање коровске биљке Амброзија – *Ambrosia artemisiifolia* L., („Сл. Гласник РС“ бр. 69/2006),
 - Решење о проглашавању природних рибљих плодишта на рибарским подручјима „Службени гласник РС“, бр. 76/94 и 79/2002.
11. У делу 1.4 додати:
- План управљања предела изузетних одлика „Велико Ратно острво“ 2011-2020.- ЈКП „Зеленило Београд“ - децембар 2010. год.
12. У делу 2.5 молим допунити текст са наведеном Уредбом:
- „Међутим, предметни комплекс налази се на удаљености од око 250 м од реке Дунав, која је еколошки коридор од међународног и националног значаја за очување диверзитета птица – ИБА подручје (ИБА – Импортант Бирд Ареас) и еколошки значајног подручја бр. 22 „Ушће Саве у Дунав“ (Уредба о еколошкој мрежи „Сл. Гласник РС“ бр. 102/2010)“.
13. Такође, у делу 2.5 молим текст допунити следећим деловима:
- Према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/2010 и 47/2011), мали вранац (*Microcarbo pygmeus*) и орао белорепан (*Haliaeetus albicilla*) су врсте које су строго заштићене.
- Велико Ратно острво је још 2005. год. проглашено као предео изузетних одлика (ПИО). Када је реч о орнитофауни овај простор представља тачку највећег биодиверзитета на територији Београда. На острву се могу видети изузетне врсте птица у њиховом природном станишту, међу којима орао белорепан, црна рода, 7 врста чапљи, преко 40 врста различитих патака, ронци и др. Већи број регистрованих врста птица на Великом Ратном острву налази се у списковима врста који прате најзначајније међународне конвенције из ове области. Велики значај у овим рањивим екосистемима, какво је заштићено подручје Велико Ратно острво имају водоземци и гмизавци као прелазни и завршни чланови биоценоза. Водоземци представљају не само основну хранидбену базу за многе ретке и угрожене врсте птица, већ имају и велику улогу у регулацији бројности и сузбијању пренамножавања неких група бескичмењака. Разноврсност станишта и еколошких услова условили су да фауна сисара буде представљена са 23 забележене врсте. Ако се гледа укупан број врста на острву је то 37 уз 14 могућих, 7 су бубоједи (Insectivora), 10 (+4) глодари (Rodentia), 13 (+9) слепи мишеви (Chiroptera), 5 (+1) звери (Carnivora), а 2 папкари (Artiodactyla) - дивља свиња, *Sus scrofa* и срна, *Capreolus capreolus* (План управљања предела изузетних одлика „Велико Ратно острво“ 2011-2020.- ЈКП „Зеленило Београд“ - децембар 2010. год). Велико Ратно острво, је проглашено и природним рибљим плодиштем (Решење о проглашавању природних рибљих плодишта на рибарским подручјима „Службени гласник РС“, бр. 76/94 и 79/2002).
14. У делу 5.2 Фауна и флора, пожељно је само позвати се на део 2.5 где је детаљно дат приказ ширег окружења предметне локације, али је исто тако неопходно исправити

да у ширем окружењу предметне локације постоје екосистеми који чине ретке и угрожене врсте:

„Међутим, у ширем окружењу предметне локације у околини Великог и Малог Ратног острва чији су површински слојеви алувијалне творевине реке Дунав, постоје екосистеми у широј зони речног утицаја које не чине ретке или угрожене врсте“.

15. Имајући у виду наведено у делу 2.5 јасно је да у ширем окружењу предметне локације постоје осетљива подручја од изузетног значаја за очување биодиверзитета, која одолевају великим притисцима и угрожавању којем су изложени у урбаној зони Београда. Из тог разлога молим да се текст који следи убацити у део 8. Опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења и где је то могуће, отклањања сваког значајног штетног утицаја на животну средину:

Неопходно је ускладити било какав могући утицај на заштићено подручје „Велико Ратно острво“ са Планом управљања предела изузетних одлика „Велико Ратно острво“ 2011-2020.- ЈКП „Зеленило Београд“ - децембар 2010. год.

16. Уредбом за сузбијање и уништавање коровске биљке амброзија – *Ambrosia artemisiifolia* L, („Сл. Гласник РС“ бр. 69/2006) утврђују се мере сузбијања и уништавања коровске биљке амброзија ради спречавања штете коју она наноси између осталог и на површинама грађевинског земљишта. У Уредби се наводи да сузбијање и уништавање амброзије спроводе између осталих и власници и корисници грађевинског земљишта, изграђеног и неизграђеног. С тим у вези, молим да се текст који следи убаци у део 8. Опис мера предвиђених у циљу спречавања, смањења и где је то могуће, отклањања сваког значајног штетног утицаја на животну средину:

У складу са Уредбом за сузбијање и уништавање коровске биљке Амброзија – *Ambrosia artemisiifolia* L, („Сл. Гласник РС“ бр. 69/2006) носилац пројекта је дужан да у току вегетацијске сезоне, до почетка фенолошке фазе цветања, на наведеним површинама сузбија и уништава амброзију предвиђеним мерама.

17. У складу са проценом утицаја која ће бити урађена у складу са претходно изнетим ставовима, потребно је ускладити поглавље које се односи на дефинисање мера заштите и мониторинга.

На основу наведеног, Техничка комисија је констатовала, с обзиром на значај и осетљивост ширег подручја у коме се налази локација на којој се планира реализација пројекта, а имајући у виду вишедимензионалну вредност подручја не само на градском, већ на националном нивоу, да се на предметну Студију не може дати сагласност док се не изврши дорада исте у складу са свим претходно изнетим ставовима.

Допуна предметне Студије достављена је од стране обрађивача Студије, Предузећа за инжењеринг и консалтинг „AURORA GREEN“, у електронској и штампаној форми дана 28.09.2018.године, након чега је уследио други састанак Техничке комисије када је сачињен Извештај број: 353-02-1795/2018-03 од 01.10.2018.године са оценом предметне Студије и предлогом да се на исту да сагласност. Закључак је да предметна Студија о процени утицаја на животну средину након извршене дораде/допуне, садржи све неопходне податке и документацију на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току извођења пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта.

На основу спроведеног поступка и предлога Техничке комисије, одлучено је као у диспозитиву.

Носилац пројекта је дужан да, у складу са чланом 28. став 1. Закона о процени утицаја на животну средину, у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог решења.

Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације, у складу са чланом 18. Закона о процени утицаја на животну средину.

На основу члана 33. Закона о процени утицаја на животну средину и члана 87. став 2. Закона о општем управном поступку, донето је Решење о трошковима поступка.

Ово решење је коначно у управном поступку.

Поука о правном средству: Против овог Решења није допуштена жалба. Носилац пројекта и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе надлежном суду у року од 30 дана од дана пријема овог решења, односно од дана објављивања у средствима информисања.

Доставити:

- Архиви
- Носиоцу пројекта
- "Isailovic\$Partners, Балканска 16, Београд
- Сектору за надзор и предострожност у животној средини